

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám.
Telefon: 42. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Nyilvántárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —
Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszbutikkal, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknel árkedezmény.

Szünet után.

— szept. 28.

Nem egészen két havi szünet után a magyar parlament ismét megkezdte munkálkodását és a képviselőház szeptember 27-én tartotta első ülését.

A csend, a béke s nyugalom jegyében indul meg ez a munka, melynek eredményei kétségkívül jelentőségteljesek lesznek Magyarországra nézve, mert egy gazdag kormányzati programnak az egyes pontjai várnak megvalósításra.

Egyelőre a helyzet az, hogy az országgyűlés a legsürgősebb állami szükségletek elintézésére lesz hivatva. Megválasztandók a delegációk tagjai, hogy aztán a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottságok mihamarabb eldönthessék a közös költségvetés sorsát, majd nemkülönben letárgyalandó lesz az 1911. évi magyar költségvetés, hogy újabb eksz-leksz és újabb indemnitás elkerülésével, a törvényszabta módon legyenek kezelhetők Magyarország állami háztartásának ügyei.

Nem nehéz megjósolni, hogy ezek a törvényhozási munkák nyugodtan, simán, izgalmak nélkül, kellő időre be is lesznek fejezve. Nem csak azért, mert a kormány mögött ma egy kompakt, impozáns többség áll, hanem azért is, mert kilenc évi sorvasztó és károkozó politikai izgalom után ismét a józanság lett urrá a képviselőházban, amely józanság első sorban szükséges a produktív, közhasznú alkotásokhoz.

A nyári szünetet megelőző országgyűlési időszak alatt azt láttuk, hogy a parlamenti hangulat mennyire megváltozott és mily előnyösen változott meg. Ha még egy-egy indulat is, féktelen hang hallatszott és ha egy-egy kísérlet még történt is viharok támasztására, ugy ez menten megfeneklett szemben azokkal a súlyos igazságokkal, melyekkel a kormány és pártja az ellenzéki támadások ellen fellépett. Így aztán hamarosan sikerült kiküszöbölni állami életünkben azokat a hiányokat, melyek koalíciós időkben maradtak fenn és a költségvetési felhatalmazás, az ujoncozás, a kereskedelmi szerződések ügye gyors egymásutánban nyervén elintézték, ismét normális utra került az állam

szekere, mely hosszú időn át volt kátyuban.

Ezek a szünet előtt történt törvényhozási intézkedések szólnak a multnak, azok a törvényhozási intézkedések, melyek közvetlenül a szünet után fognak megtörténni, szólnak majd a jövőnek és csak ha az állam szükségletei ily módon el lesznek látva, kerül a sor azokra az újításokra, reformokra, befektetésekre és mindazokra a kulturális és közgazdasági haladásunk érdekében való alkotásokra, melyekről igen részletesen szólt a kormányzati programot magában foglaló trónbeszéd, melylyel Öfelsége az új országgyűlést e nyáron megnyitotta.

Igen természetes, hogy a kormány attól az óhajtól van áthatva, hogy a maga terveit minél előbb válthassa valóra. De nemcsak a kormányon mulik a dolog, hanem a parlamenten is, mert a parlamenti munka intenzitásától függ elsősorban, hogy a tervbevett alkotások miként és mikor létesülhetnek. Szeretjük hinni, hogy a képviselőház számot vet az ország hangulatával, amely ma oda tendál, hogy annyi évi izgalom és hercehurca után most a komoly cselekvések kora következék, mert nagyon sok minden vár pótlásra és nagyon sok mindent kell jóvátenni, amit a lefolyt években hazánk mérhetetlen kárára elmulasztottunk.

Ez az országos hangulat diktálja a törvényhozásnak, hogy a sok meddő szófecsérlés helyett végre alapos munka menjen végbe, amely kárpótlást nyújtson egyrészt azokért a károkokért, amiket közgazdaságunk a politikai fel fordultság okából szenvedett, de másrészt meg alaposan előkészítse a talajt a jövő számára. — Az ország mostoha, szomorú, a céltudatos munkát követeli meg és ellene szól annak, hogy hiu illuziókért, csalfa látszatokért nagyszólyu kockázatokat vállaljunk. A lépésről-lépésre való haladásnak, a józan nemzeti munkának ideje kell, hogy egyszer elkövetkezzék már és rávigyük az ország fejlődését arra az ösvényre, melyen át legegészségesben közelíthetjük meg a nagy nemzeti célokat. A munkapárt nem a frázisokat, de a komoly, férfias elhatározást hozta magával és ez a program az eljövendő életerős s hatalmas Magyarország programja.

Gyűlések előtt.

— Dókus Gyula ünneplése. — Tanácskozik a vármegye. — A városi csatornázás. —
— szept. 28.

Zemplénavármegye törvényhatósága holnap, csütörtökön kezd hozzá az előreláthatólag több napot igénybe vevő őszi közgyűléshez. Minden körülmény — s főként a feldolgozásra váró tárgysor — arra vall, hogy a törvényhatóság tagjai szokatlanul nagy számmal vonulnak majd fel a vármegyeháza tanácsstermébe és elevenen, friss pezsgéssel ömlik majd előre a tanácskozás. Ujhely képe már ma is új színeket öltött és a külsőségek, az itt-ott tollhegy alá kívánczó impressziók mind sokrétű eievenséget ígérnek a holnapi napra.

A vármegye tanácskozásának egyszerű prologusát adja a Dókus Gyula ünneplése. Negyven esztendeje, hogy szolgálja lankadatlan buzgalommal és minden emberi értéket fölvonultatva, az alispán a vármegyét és a jubileum alkalmából mindenfelől megnyilvánuló ünneplés most lesz teljessé, mikor a hivatalos vármegye köszönti majd Dókus Gyulát. A zemplénavármegyei jegyzői egyesület ma délután tartotta meg diszkozgyűlését, melyet az alispán ünneplésének szentelt. A vármegye tisztikara, segéd- és kezelőszemélyzete holnap délelőtt járul Dókus Gyula elé, hogy bajtársi üdvözlésének kifejezést adjon. Ugyancsak holnap emeli fel a szavát a vármegye törvényhatósága is és hálás szeretettel, a maga öszinte s becsületes érzéseinek adva kifejezést köszönti majd a jubiláló alispánt. S hogy a külsőségek is kövessék az ünnepségek rendjét és hogy a város polgársága is adjon a külsőkben való kifejezést annak, hogy szívvél-lélekkel vesz részt az alispán megünneplésében: a város tanácsa azzal a kérelemmel fordult a közönséghez, hogy a házaikat ma s holnap, a megünneplés alkalmából lobogózzák fel.

Az állandó választmány Meczner Gyula főispán elnökléte alatt — a közgyűlés tárgyait előkészítésére — már ma délelőtt tartotta az ülését. A megyegyűlés tárgysora elsősorban a jövő évre vonatkozó financiaiis előirásokat: az 1911. évi költségelirányzatokat veti fel. Sorra kerül majd a nyugdíjazottak illetményeinek, a köz-művelődési és háztartási kiadásoknak fedezésére szolgáló megyei pótdó megzavazása, tárgyalva lesz a belügyminiszteri rendelet, mely az 1910. évi költségvetés tárgyában kelt és a közgyűlés elé kerül a hat új szolgabíró, hét új napidijasi és egy órhajdui állás szervezésének kérdése. Első helyen az elhalálozás folytán megüresedett árvaszéki ülnöki állás, valamint az ennek betöltése folytán esetleg megüresedő egyéb állások betöltése szerepel. A választásokkal járó izgalmak ezuttal sem maradnak el, nagy nekikészüléssel és bizón, reménykedve állják a küzdelmet a pályázók. Határozott közlésekkel nem akarunk a választási eredményeknek eléje vágni és csak egyszerűen konstatálva a tényeket, jelezzük, hogy

az árvaszéki ülnöki állásra Piliy Béla tb. főszolgabíró s Mattyasovszky Kálmán aljegyző, az I. osztályu szolgabírói állásra dr. Marton Sándor tb. főszolgabíró s a szolgabírói, esetleg aljegyzői állásra Spillenber Béla és Bálint Dezső közigazgatási gyakorlatnokok pályáznak.

Ugyancsak holnap kerül — a mi értesüléseink szerint — a vármegye törvényhatósága elé a tokaj-hegyaljai segélyakció kérdése is. Ismételten kifejtettük már annak az új fordulatnak a súlyát, mely egészen új s egészséges megvilágításokkal mutat rá a kormány által följánlott segítségnek az értékére. A törvényhatósági bizottság egy ízben már határozott ebben a dologban és most a közigazgatási bizottság és a gazdasági egyesület azzal a kérelemmel fordul a vármegye törvényhatósághoz, hogy tegye újabb megfontolás tárgyává a segélyakció kapesán a kormány által följánlott proпозиciókat. Keserves súlylyal s mindent megértetesen nehezedik ránk a nagy tény: Tokaj-Hegyalja olyan válság előtt áll, melyet a magunk erejére hagyva, aligha tudunk majd kiheverni. A kormány méltányolni óhajlja azokat a nagy nemzeti értékeket, amiket a Tokaj-Hegyalja láb-raállítására rejt magában és most a törvényhatóságon fordul meg, hogy kíván e élni a kormány segítségével? Mi egy percig sem kételkedünk abban, hogy a törvényhatóság vállalni fogja a készfzetői kezességet és ezzel megadja a lehetőségét, hogy Tokaj-Hegyalja két éven belül 2 millió kétszázezer korona kamatmentes kölcsönhöz juthasson. Távol kell tartani ennek a kérdésnek elintézésétől minden pártpolitikat és le kell szoritani a forumról minden olyan kiesinyes igyekvést, mely ennek a kérdésnek a megvilágításából is csak a maga politikai ambíciói számára kíván tőkét kovácsolni. A józan megfontoltság, a tények és a várható konzekvenca mérlegre tevése lehet az egyetlen irányadó szempont és Zemplénavármegye törvényhatóságát a kérdés elintézésénél más szempont nem is vezetheti. S ez a szempont meg a készfzetői kezesség vállalása mellett érvel.

A holnapi nap rendjén a város közgyűlése is helyet kapott. A képviselőtestület elé kerülő tárgysor apróbb jelentőségű, kicsinyebb érdekű ügyeken felül a részleges csatornázásra vonatkozó mérnöki javaslattelevel is szolgál majd. A jelentőségükben messzire fokozott érdekeket érint a részleges csatornázás terve és az első stációt adja ahhoz, hogy a kanalizáció kérdése egyszer már alaposan elintéztessék. Fenyegetően sürgetik a megoldást az egyre jobban tornyosuló közegészségügyi mizériák és a képviselőtestület — ha állani akarja a város érdekeivel szemben vállalt kötelezettségeit — a megoldás elől továbbra már nem térhet ki. A csatornázás problémáját tető alá kell juttatni és ehhez a munkához az első elhatározó, jelentőségteljes lépést a holnapi közgyűlés adja meg, amikor eléje juttatja majd a várcsi mérnök-ség a részleges csatornázás terveit és fix költségvetését.

Hölgyeim!

Szives pártfogásukat kérve maradtam teljes tisztelettel

Az őszi és téli szezonra való bevásárlásaimról visszatérve szives tudomásukra hozom, hogy fáradságot nem kimélve, női kalap divatáru üzletemet a szezon leg-szebb és legdivatosabb kalapjaival láttam el.

GROSZ GIZELLA

PETOFI-UTCA 1. SZ.
a Schön és Barna céggel szemben.

A FORUMRÓL.

Jönnek a városi Jövő esztendőben választások. rosi választások lesznek, a képviselőtestületi mandátumok javarésze lejár és a függetlenségi berkekben már is készülődnek a mérkőzésre. Buza Barna megakarja mutatni, hogy milyen kemény legény és már is verbuválja a hadsereget, melylyel a város tanácsstermét fogja majd megostromolni. Szenvedélyes eltökéltséggel, mindenre rászántan akarja fölvenni a harcot és — ó sancta simplicitas — kevélyen bizakodik is abban, hogy a jövő évi választások vissza is hozzák majd az ő város-házai mindenhatóságát. És ebben a készülődésben, a küzdelemre való elhatározásban két jellegzetes momentum van. Az első az, hogy Buza Barnának újból hadba kell indulnia a város tanácsstermében való befolyás után. Jelenti ez a tény azt, hogy a polgárság állásfoglalása, a város érdekeire való ráismerés megdöntötte Buza Barnának város-házai nagyságát is. Az örökös politikálással, a pártpolitikának a város ügyeibe való belevegyítésével célt nem érhetünk: tönkre kell mennie ennek a városnak, ha a maga nagy s egzisztenciális érdekeinek a szolgálata helyett folyton-folyvást csak politikál. A másik momentum kevésbé örövendes. Buza Barna aszerint taksálja értékükön a városatyákat, hogy politikailag milyen pártállásuk és a legutolsó szempontnak veszi a rátermettséget, a hozzáértést. Amikor készülődik hát a jövő évi küzdelemre, a maga embereit akarja csak behozni a város-házára és aligha kívánna mást az új képviselőtestületből, minthogy az ő nagyságát öregbítse csak. A mérközésbe beleviszi a pártpolitikát, a maga hadsorainak akarja a város-háza többségét juttatni és ezek felé az igyekvés felé kiakasztja a cégért, hogy: Háboru a város érdekeiért.

Nem először és haj, nem is utoljára írjuk, hogy a város ügyeinek intézésében nincs helye a pártpolitikának. A mi érdekeink az összességért való munkát, az előrefejlődés őszinte és őnzetlen szolgálatát követelik meg. Dolgozzunk minden pártpolitikai szempont előtérbe tolása nélkül és urrá kell lennie minden igyekvésben a közjóra való törekvésnek. És téved, nagyon téved Buza Barna, ha azt hiszi, hogy a maga pártjának hadrendbe sorakoztatásával ezekért a szempontokért csatázzik majd a városi választások során.

Röpül a fekete Minder nap ujalb és gyanu. újabb keserves bizonyosságát hozza a kolera továbbterjedésének. A gyanu Zemplénben is megvetette már a lábát és seregestől jönnek a hírek, melyek a bujva, halkán surranó kolera-gyanuról adnak számot. A hatóságok teljes apparatussal jutatták tető alá az óvintézkedéseket és a tisztogatásban főleg a járások járnak elől fokozott buzgalommal. Minden nagyobb községben járványkórházat létesítenek és minden körjegyzőség egy fertőtlenítő gépet is kap. A főszolgabírók és a járási tisztviselők sorra járják az összes községeket és ellenőrzik, vajjon a hatóság rendelkezéseit végrehajtották-e. Az örmezői bíró pénteken hivatalosan jelentette a nagynihályi főszolgabírói hivatalnak, hogy a községben egy kolera-gyanus beteg van. Bajusz Andor főszolgabíró, a járási tisztviselő és csendőrséggel nyomban kiszállt Örmezőre, dr. Widder Márk megvizsgálta a beteget és konstata, hogy székrekedésben és nem hasmenésben szenved a szegény kolerasnak jelzett asszony. A hatóság megnyugtatta a kedélyeket, mire a községben — ahol pedig teljes volt a felfordulás — a rend helyreállott. Ugyancsak kolera-gyanus hír jött Nagyzalacsokról. Pénteken éjjel Schuh Emánuel koromáros hirtelen és görcsök között elhalt. A csendőrség gyanusnak ta-

lálta a hirtelen beállott halált és attól tartván, hogy koleraeset foroghat fenn, a hullát őrizet alá vette. Dr. Veszperényi József körorvos csakhamar kiszállt a helyszínre és konstata, hogy Schuh szivgöresökben halt el. A hatóság ennek folytán megengedte a hullának szertartás szerinti eltemetését.

A butkai levél.

— A híres-nevezetes episztoła. —

Szoták István, a jegyzői egyesület elnöke nem hagyja abba a civakodást. Megint cikket irt — hogy mit, az teljesen mellékes — és követeli Bálint János mádi főjegyzőtől, hogy a hozzáintézett s annyit firtatott levelet hozza a nyilvánosság elé. Bálint János a felhívásnak eleget is tesz és a Szoták Istvánnak Bálinthoz intézett levele itt következik:

Butka, 1910. szept. 2.

Kedves Barátom!

Augusztus hó 31-én kelt s hozzáam intézett b. soraidra értesítlek, hogy én is osztom abbéli nézetedet, hogy az aug. 18-iki rendező bizottsági értekezleten tényleg történt tapintatlanság, amely el lett volna kerülve, ha véletlenül le nem késem aznap a vonatot s ha az értekezleten jelen lehettem volna. — De nézetem szerint nem azért kelt ki ellenünk a Zemplén, hogy dr. Buza B. és Illés-házi Endrének szerepet osztott ki a bizottság, mert ez még nem lett volna végzetes hiba, mert az ország-világ tudja, hogy egyesületünkől távol áll minden politikai célzatosság és tünetés s hogy nekik csak mint egyleti tisztelbeli tagoknak s mint a mi jó barátainknak adott a bizottság szerepet s minthogy az alispán ünneplése általános megyei ünneplés, a mihez minden megyebeli embernek joga van — annál inkább a megye bizottsági tagoknak — tehát ezen keretben lehetnek volna B. B. és I. E. is, de nézetem szerint ott történt az igen nagy tapintatlanság, hogy a rendező bizottság jkönyvileg akként intézkedett, hogy az elnök megnyitja a diszgyűlést, kifejti a nap jelentőségét s Rác János elnökle alatt 12 tagból álló küldöttséget jelöl ki, amely küldöttség felkéri az Alispán urat és meghívja a megyei tisztikart, hogy a diszgyűlésre megjelenni szivesek legyenek.

Nézetem szerint itt történt a tapintatlanság, mert a határozat ezen pontját úgy kellett volna megfogalmazni, hogy a 12 tagú bizottság első sorban felkéri a főispán urat, azután alispán urat s végül meghívja a megyei tisztikart a diszgyűlésre. Ha a jkv így lett volna megfogalmazva — el lett volna kerülve minden támadás és minden kellemetlenség.

Mert így nem támadt volna ránk a Zemplén sem, legalább nem szabad lett volna támadnia, de mert a főispán urnak illetően mellőzése megtörtént, bár én hiszem, hogy ez is nem célzatosságból történt, de egyszerűen elnézésből, nem lehet bünnül felróni a Zemplénnek a támadását.

Most már meg van az óriási hiba, ezt utólag reparálni nem lehet, amiből folyólag az alispán ur férfiasan és határozottan kijelentette, hogy zajos, tüntető ünneplést nem óhajt és nem akar.

Igy hát a banketről többé szó sem lehet s most már csak arról lehet szó, hogy az ünnepélyt szept. 24-én megfogjuk tartani, s megfogunk mindnyájan testületileg jelenni az Alispán ur házában, átadjuk neki szerezéseinket, átadjuk neki a jkvi üdvözlőket, a babérkoszorút, az alapítványi levelet s azután talán egy csoportképen vele lefényképeztetjük magunkat s haza megyünk.

A részleteket még nem közölhetem, mert ez új helyzetben értekezletet kell még addig tartanunk, hogy végleg megállapodjunk mindenben.

A fő, hogy a babérkoszorura min-

denki lefizesse a pénzt s hogy a gyűjtés eredménye mentől nagyobb legyen. Egyebekben a továbbiakra nézve minden kartársamat még értesíteni fogom a fejleményekről.

Isten veled — szívélyesen üdvözöl
jó barátod

Szoták
egyesületi elnök.

Mintha ez a levél másként beszélne, mint ahogyan a Szoták István ur hírlapi cikkei beszélnek. S nem gondolja Szoták István ur, hogy ez a levél is nagyszerűen igazolja a tapintatlanság vádját, amit mi annak idején disszonáns hangok címmel vetettünk fel.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Tárgyal a város. Sátorajaujhely r. t. város képviselőtestülete holnap, esütörtökön dr. Reichard Salamon polgármester elnökle alatt közgyűlést tart. A képviselőtestület elébe ezuttal a következő tárgysor kerül: 1. 1910. évi utolsó negyedévi drágasági pótlék megszavazása. 2. Özv. Matternyi Józsefné iskolaadó eltörlése iránti kérvénye. 3. Mizsák Gyula v. kézbesítő szabadság iránti kérvénye. 4. A r. k. templom felavatása napján a városi színházban tartott estély vilány s egyéb költségeinek elengedése iránti kérvénye. 5. Meisels Dávid sef. izr. hitk. rabbi kérvénye tűzifa segély iránt. 6. Farkas Andor szabadság iránti kérvény. 7. Nagy Gyula és Gottlieb Jenő drágasági pótléka. 8. Illetőségi ügyek. 9. Tanácsi javaslat egy hordály sürgős beszerzése iránt. 10. Delejesik Rezső állandó havi segély megszavazása és seprűs felügyelő díjának 70 koronában leendő megállapítása. 11. Sziv-utcai kövezésre szerződés jóváhagyása. 12. Pénzügyi bizottság javaslata az adóügyosztály vezetőjének fizetési fokozatba leendő sorozása iránt. 13. Mérnök jelentése a vízvezeték 1910. évi aug. havi állapotáról. 14. Vizsgálóbíró megkeresése Kovaliczky Elek közjegyzőnek a titoktartás kötelezettsége alóli felmentése iránt. 15. Polgári iskolai díjmentes helyekre felvett tanulók bejelentése és újabb segély iránti javaslat. 16. Dr. Goldberger I. fadóció kiutalása iránti kérvénye. 17. Wieden Edéné kérvénye nyugdíj járulék kiutalása és sirhely díj visszautalása iránt. 18. Simsa Ödön állásáról való lemondása. 19. Részleges csatornázás iránti javaslat. 20. Csákó Imre szabadság iránti kérvénye. 21. Hercz Miksa szemét fuvarozó kérvénye kártalanítás iránt. 22. Bejelentés, hogy a fogyasztási adóügyek ellátása az adóosztály vezetőjére bízott.

(A kik adókedvezményre számítanak. Farkas Andor h. polgármester azzal a figyelmeztetéssel fordul a szőlőbirtokosokhoz, hogy mindazok, kik a folyó 1910. évben várandó termésüket és ezen termésű borra vonatkozó fogyasztási igényüket bejelentik, adókedvezményben részesülnek. — Ugyanazért felhívják a szőlőbirtokosok, hogy a folyó 1910. évben remélhető bortermeésüket, abból saját fogyasztásra szánt részt és az adókedvezményre vonatkozó igényüket a város-házán 15 nap alatt a hivatalos órák alatt jelentésük be, mert különben adókedvezményre nem számíthatnak.

A RÖPÜLŐ LEWKOWIC.

A levegő meghódítóinak titáni harcában gyönyörködött vasárnap Kassa és környékének népe. A modern technika gigantikus fejlődésének hatalmas utjelzőjét bámulhatta meg a közönség, melynek soraiban Zemplén-vármegyéből és főleg Sátorajaujhelyből is sokan vettek részt. Hogy még sem láttuk tüntető eksztázisban kitörni a hatalmas tömeget, annak a mai gyorsan haladó kor az oka. Mikor mindenki olvas a La Manche

csatorna és a Simplon átrepüléséről meg a félelmetes magassági rekordokról, önkéntelenül is eltörpül a néző előtt egy egyszerű felszállás, egy két perces keringés harminc méternyi magasságban a légürben. Pedig nagyon is megbecsülendők az aviatika olyan derék közkatónái, mint amilyen a Kassán bemutatkozó Ladis Lewkovicz.

A kassai repülés első napja kifogástalanul sikerült. Szép számú közönség gyűlt össze a tribünökön, de még több a palánkok mögött. A közönség vonaton, kocsin, automobilon és borus idő dacára gyalog is nagy tömegekben rándult ki a széplaki versenytérre, ahol fél ótkor teljes szélcenyben kísérelte meg Lewkovicz aviatikus a felszállást, mely egy gurulás után igen szépen sikerült. A monoplán rövid nekiszaladás után vagy 30—40 méternyre szökken fel és ebben a magasságban két kört irt le. A leszállás simán, az előre meghatározott helyen történt meg. Rövid szünet után az aviatikus másodsor is fel akart szállani, de az időközben támadt erős szél miatt le kellett mondania szándékáról és a gépet begurították a hangárba.

A felszállásnál Lipscher impresszáriót baleset érte. A gép megindításánál olyan szerencsétlenül bukott fel, hogy jobb karja a vállban kifícamodott és ő a fájdalomtól ájultan maradt fekvő, míg Lewkovicz vigan szállt a magasba.

A második repülő napnak már körülményesebb a története. A kassai lapok hétfőn s kedden a személyes és telefonkérdésekre alig győzték a válaszokat adni a publikumnak:

— Lewkovicz nem repül és nem repül!

Persze a kérdézőkődők javarésze nem elégedett meg ezzel a stereotip válasszal, hanem arra is kíváncsiak voltak, hogy miért is nem repül a széplaki mezőny pilótája?? Mi az, hogy „repülő napok“, amikor a pilóta csak egy delután repkedett, azon is csak egyszer??...

No igen? Hát miért is nem repül többet Kassán Ladis Lewkovicz?? Mi erről csak annyit tudunk, hogy az aviatikusnak konfliktusa támadt Lipscher ural, a légi impresszárióval s így most már becsomagolva, utrakészen áll a széplaki mezőnyön a 19-es szisztémájú Bleriot-monoplán.

Konfliktus? — kérdi a nyájas olvasó. Mi az, hogy konfliktus?? Erről a fáma a következőket rebesgeti, amit fenntartással közlünk.

... Méltóztattak előbb olvasni, hogy a széplaki mezőnyön baleset történt. Majdnem súlyos baleset.

Lipscher ur, a légi impresszárió kifícamította a karját. A kik közel álltak a baleset pillanatában, azok azt rebesgetik, hogy Ladis Lewkovicz, már félig röptében visszazólt a gépről, még pedig kifogástalan franciasággal, hogy:

— Ugy kell neki! ...

Vajjon miért kell szegény Lipschernek „ugy“, ha karját kifícamítja?

... Azért, mert Lipschernek oly értelmű kötése volt az aviatikussal, hogyha a gép baleset következtében nem tud felszállani, akkor Lewkovicz kártérítéssel tartozik neki.

És mit csinál olyankor egy impresszárió, ha még olyan légi is, ha látja, hogy a láthatáron a deficit fenyeget. Mit csinál? Hát balesetet csinál! Lipscher is azt akart csinálni, de semmi esetre azt, hogy az ő karja kifícamodjék ki. Ő olyat akart, hogy boruljon fel a 19-es szisztémájú Bleriot-monoplán és Lewkovicz fizessen. Fizesse azt a bizonyos kártérítést. A monoplán azonban nem akart felborulni, mert ő olyan, hogy csak a levegő erőszakának enged s így megindult, magával rántotta a balesetgyáros impresszáriót, aki műsoron kívül, a karját kifícamította ki.

Ezért nem repked többet Kassán Ladis Lewkovicz! ...

A FORUMRÓL.

Jönnek a városi Jövő esztendőben választások. rosi választások lesznek, a képviselőtestületi mandátumok javarésze lejár és a függetlenségi berkekben már is készülődnek a mérkőzésre. Buza Barna megakarja mutatni, hogy milyen kemény legény és már is verbuválja a hadsereget, melylyel a város tanácstermét fogja majd megostromolni. Szenvedélyes eltökéltséggel, mindenre rászántan akarja fölvenni a harcot és — ó sancta simplicitás — kevélyen bizakodik is abban, hogy a jövő évi választások vissza is hozzák majd az ő város-háza-i mindenhatóságát. És ebben a készülődésben, a küzdelemre való elhatározásban két jellegzetes momentum van. Az első az, hogy Buza Barnának újból hadba kell indulnia a város tanácstermében való befolyás után. Jelenti ez a tény azt, hogy a polgárság állásfoglalása, a város érdekeire való ráismerés megdőntötte Buza Barnának város-háza-i nagyságát is. Az örökös politizálással, a pártpolitikának a város ügyeibe való belevegyítésével célt nem érhetünk: tönkre kell mennie ennek a városnak, ha a maga nagy s egzisztenciális érdekeinek a szolgálata helyett folyton-folyvást csak politizál. A másik momentum kevésbé öröndetes. Buza Barna aszerint taksálja értékükön a városatyákat, hogy politikailag milyen pártállásuk és a legutolsó szempontnak veszi a rátermettséget, a hozzáértést. Amikor készülődik hát a jövő évi küzdelemre, a maga embereit akarja csak behozni a város-házára és aligha kívánna mást az új képviselőtestületből, minthogy az ő nagyságát öregbítse csak. A mérkőzésbe beleviszi a pártpolitikát, a maga hadsorainak akarja a város-háza többségét juttatni és ezek felé az igyekvések felé kiakasztja a cégért, hogy: Háboru a város érdekeiért.

Nem először és haj, nem is utoljára írjuk, hogy a város ügyeinek intézésében nincs helye a pártpolitikának. A mi érdekeink az összességért való munkát, az előrefejlődés őszinte és önzetlen szolgálatát követelik meg. Dolgozunk minden pártpolitikai szempont előtérbe tolása nélkül és urrá kell lennie minden igyekvésnek a közjóra való törekvésnek. És téved, nagyon téved Buza Barna, ha azt hiszi, hogy a maga pártjának hadrendbe sorakoztatásával ezekért a szempontokért csatázik majd a városi választások során.

Röpül a fekete Minden nap ujalb és gyanu. újabb keserves bizonyosságát hozza a kolera továbbterjedésének. A gyanu Zemplénben is megvetette már a lábát és seregestől jönnek a hírek, melyek a bujva, halkan surranó koleragyanuról adnak számot. A hatóságok teljes apparatussal juttatják tető alá az óvintézkedéseket és a tisztogatásban főleg a járások járnak elől fokozott buzgalommal. Minden nagyobb községben járványkórházat létesítenek és minden körjegyzőség egy fertőtlenítő gépet is kap. A főszolgabírók és a járási tisztviselők sorra járják az összes községeket és ellenőrzik, vajjon a hatóság rendelkezéseit végrehajtották-e. Az örmezői bíró pénteken hivatalosan jelentette a nagynihályi főszolgabírói hivatalnak, hogy a községben egy koleragyanus beteg van. Bajusz Andor főszolgabíró, a járási tisztviselő és csendőrséggel nyomban kiszállt Örmezőre, dr. Widder Márk megvizsgálta a beteget és konstataulta, hogy székrekedésben és nem hasmenésben szenved a szegény kolerásnak jelzett asszony. A hatóság megnyugtatta a kedélyeket, mire a községben — ahol pedig teljes volt a felfordulás — a rend helyreállott. Ugyancsak koleragyanus hír jött Nagyzalacska-ról. Pénteken éjjel Schuh Emánuel korosmáros hirtelen és görcsök között elhalt. A csendőrség gyanusnak ta-

lálta a hirtelen beállott halálát és attól tartván, hogy koleraeset foroghat fenn, a hullát őrizet alá vette. Dr. Veszperényi József körorvos csakhamar kiszállt a helyszínre és konstataulta, hogy Schuh szivgörcsökben halt el. A hatóság ennek folytán megengedte a hullának szertartás szerinti eltemetését.

A butkai levél.

— A híres-nevezetes episztola. —

Szoták István, a jegyzői egyesület elnöke nem hagyja abba a civakodást. Megint cikket írt — hogy mit, az teljesen mellékes — és követeli Bálint János mádi főjegyzőtől, hogy a hozzáintézett s annyit firtatott levelet hozza a nyilvánosság elé. Bálint János a felhívásnak eleget is tesz és a Szoták Istvánnak Bálinthoz intézett levele itt következik:

Butka, 1910. szept. 2.

Kedves Barátom!

Augusztus hó 31-én kelt s hozzáam intézett b. soraidra értesítlek, hogy én is osztom abbéli nézetedet, hogy az aug. 18 iki rendező bizottsági értekezleten tényleg történt tapintatlanság, amely el lett volna kerülve, ha véletlenül le nem késem aznap a vonatot s ha az értekezleten jelen lehettem volna. — De nézetem szerint nem azért kelt ki ellenünk a Zemplén, hogy dr. Buza B. és Illés-házi Endrének szerepet osztott ki a bizottság, mert ez még nem lett volna végzetes hiba, mert az ország-világ tudja, hogy egyesületünkől távol áll minden politikai célzatosság és tün-tetés s hogy nekik csak mint egyleti tisztelőbeli tagoknak s mint a mi jó barátainknak adott a bizottság szerepet s minthogy az alispán ünneplése általános megyei ünneplés, a mihez minden megyebeli embernek joga van — annál inkább a megye bizottsági tagoknak — tehát ezen keretben lehetek volna B. B. és I. E. is, de nézetem szerint ott történt az igen nagy tapintatlanság, hogy a rendező bizottság jkönyvileg akként intézkedett, hogy az elnök megnyitja a diszgyűlést, kifejtja a nap jelentőségét s Rácz János elnöke alatt 12 tagból álló küldöttséget jelöl ki, amely küldöttség felkéri az Alispán urat és meghívja a megyei tisztikart, hogy a diszgyűlésre megjelenni szivesek legyenek.

Nézetem szerint itt történt a tapintatlanság, mert a határozat ezen pontját úgy kellett volna megfogalmazni, hogy a 12 tagú bizottság első sorban felkéri a főispán urat, azután alispán urat s végül meghívja a megyei tisztikart a diszgyűlésre. Ha a jkv így lett volna megfogalmazva — el lett volna kerülve minden támadás és minden kellemetlenség.

Mert így nem támadt volna ránk a Zemplén sem, legalább nem szabad lett volna támadnia, de mert a főispán urnak ilyen mellőzése megtörtént, bár én hiszem, hogy ez is nem célzatosságból történt, de egyszerűen elnézésből, nem lehet bűnül felróni a Zemplénnek a támadását.

Most már meg van az óriási hiba, ezt utólag reparálni nem lehet, amiből folyólag az alispán ur férfiasan és határozottan kijelentette, hogy zajos, tüntető ünneplést nem óhajt és nem akar.

Igy hát a banketről többé szó sem lehet s most már csak arról lehet szó, hogy az ünnepélyt szept. 24-én megfogjuk tartani, s megfogunk mindnyájan testületileg jelenni az Alispán ur házában, átadjuk neki szerezecskivánatainkat, átadjuk neki a jkvi üdvözlőlevelet, a babérkoszorút, az alapítványi levelet s azután talán egy csoportképen vele lefényképeztetjük magunkat s haza megyünk.

A részleteket még nem közölhetem, mert ez új helyzetben értekezletet kell még addig tartanunk, hogy végleg megállapodjunk mindenben.

A fő, hogy a babérkoszorura min-

denki lefizesse a pénzt s hogy a gyűjtés eredménye mentől nagyobb legyen. Egyebekben a továbbiakra nézve minden kartársamat még értesíteni fogom a fejleményekről.

Isten veled — szívélyesen üdvözöl
jó barátod
Szoták
egyesületi elnök.

Mintha ez a levél másként beszélne, mint ahogyan a Szoták István ur hírlapi cikkei beszélnek. S nem gondolja Szoták István ur, hogy ez a levél is nagyszerűen igazolja a tapintatlanság vádját, amit mi annak idején disszonáns hangok címmel vetettünk fel.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Tárgyal a város. Sátoraljauhely r. t. város képviselőtestülete holnap, csütörtökön dr. Reichard Salamon polgármester elnökléte alatt közgyűlést tart. A képviselőtestület elébe ezuttal a következő tárgysor kerül: 1. 1910. évi utolsó negyedévi drágasági pótlék megszavazása. 2. Özv. Matternyi Józsefné iskolaadó eltörlése iránti kérvénye. 3. Mizsák Gyula v. kézbesítő szabadság iránti kérvénye. 4. A r. k. templom felavatása napján a városi színházban tartott estély vilany s egyéb költségeinek elengedése iránti kérvénye. 5. Meisels Dávid sef. izr. hitk. rabbi kérvénye tűzifa segély iránt. 6. Farkas Andor szabadság iránti kérvény. 7. Nagy Gyula és Gottlieb Jenő drágasági pótléka. 8. Illetőségi ügyek. 9. Tanácsi javaslat egy hordágy sürgős beszerzése iránt. 10. Delejesik Rezső állandó havi segély megszavazása és seprüs felügyelő díjának 70 koronában leendő megállapítása. 11. Sziv-utcai kövezésre szerződés jóváhagyása. 12. Pénzügyi bizottság javaslata az adóügyszály vezetőjének fizetési fokozatba leendő sorozása iránt. 13. Mérnök jelentése a vízvezeték 1910. évi aug. havi állapotáról. 14. Vizsgálóbíró megkeresése Kovaliczky Elek közjegyzőnek a titoktartás kötelezettsége alóli felmentése iránt. 15. Polgári iskolai díjmentes helyekre felvett tanulók bejelentése és újabb segély iránti javaslat. 16. Dr. Goldberger I. fadóció kiutalása iránti kérvénye. 17. Wieden Edéné kérvénye nyugdíj járulék kiutalása és sirhely díj visszatulalása iránt. 18. Simsa Odön állásáról való lemondása. 19. Részleges csatornázás iránti javaslat. 20. Csákö Imre szabadság iránti kérvénye. 21. Hercz Miksa szemét fuvarozó kérvénye kártalanítás iránt. 22. Bejelentés, hogy a fogyasztási adóügyek ellátása az adóosztály vezetőjére bízott.

(Akik adókedvezményre számítanak. Farkas Andor h. polgármester azzal a figyelmeztetéssel fordul a szőlőbirtokosokhoz, hogy mindazok, kik a folyó 1910. évben várandó termésüket és ezen termésü borra vonatkozó fogyasztási igényüket bejelentik, adókedvezményben részesülnek. — Ugyanazért felhivatnak a szőlőbirtokosok, hogy a folyó 1910. évben remélhető bortermeüket, abból saját fogyasztásra szánt részt és az adókedvezményre vonatkozó igényüket a város-házán 15 nap alatt a hivatalos órák alatt jelentsék be, mert különben adókedvezményre nem számíthatnak.

A RÖPÜLŐ LEWKOWIC.

A levegő meghódítóinak titáni harcában gyönyörködött vasárnap Kassa és környékének népe. A modern technika gigantikus fejlődésének hatalmas utjelzőjét bámulhatta meg a közönség, melynek soraiban Zemplén-vármegyéből és főleg Sátoraljauhelyből is sokan vettek részt. Hogy még sem láttuk tüntető eksztázisban kitörni a hatalmas tömeget, annak a mai gyorsan haladó kor az oka. Mikor mindenki olvas a La Manche

csatorna és a Simplon átrepüléséről meg a félelmetes magassági rekordokról, önkéntelenül is eltörpül a néző előtt egy egyszerű felszállás, egy két perces keringés harminc méternyi magasságban a légürben. Pedig nagyon is megbecsülendők az aviatika olyan derék közkatónái, mint amilyen a Kassán bemutatkozó Ladis Lewkovicz.

A kassai repülés első napja kifogástalanul sikerült. Szép számú közönség gyűlt össze a tribünökön, de még több a palánkok mögött. A közönség vonaton, kocsin, automobilon és borus idő dacára gyalog is nagy tömegekben rándult ki a széplaki versenyterre, ahol fél ótkor teljes szélsédben kísérelte meg Lewkovicz aviatikus a felszállást, mely egy gurulás után igen szépen sikerült. A monplán rövid nekiszaladás után vagy 30—40 méternyre szökent fel és ebben a magasságban két kört írt le. A leszállás simán, az előre meghatározott helyen történt meg. Rövid szünet után az aviatikus másodsor is fel akart szállani, de az időközben támadt erős szél miatt le kellett mondiaa szándékáról és a gépet beguritották a hangárba.

A felszállásnál Lipscher impresszáriót baleset érte. A gép megindításán olyan szerencsétlenül bukott fel, hogy jobb karja a vállban kifcamodott és ő a fájdalomtól ájultan maradt fekvő, míg Lewkovicz vigan szállt a magasba.

A második repülő napnak már körülményesebb a története. A kassai lapok hétfőn s kedden a személyes és telefonkérdézősködésekre alig győzték a válaszokat adni a publikumnak: — Lewkovicz nem repül és nem repül!...

Persze a kérdézősködők javarésze nem elégedett meg ezzel a stereotip válasszal, hanem arra is kíváncsiak voltak, hogy miért is nem repül a széplaki mezőny pilótája? Mi az, hogy „repülő napok“, amikor a pilóta csak egy délután repkedett, azon is csak egyszer?...

No igen? Hát miért is nem repül többet Kassán Ladis Lewkovicz? Mi erről csak anyit tudunk, hogy az aviatikusnak konfliktusa támadt Lipscher ural, a légi impresszárióval s így most már becsomagolva, utrakészen áll a széplaki mezőnyön a 19-es szisztémájú Bleriot-monoplán.

Konfliktus? — kérdi a nyájas olvasó. Mi az, hogy konfliktus??? Erről a fáma a következőket rebesgeti, amit fenntartással közlünk.

... Méltóztattak előbb olvasni, hogy a széplaki mezőnyön baleset történt. Majdnem súlyos baleset.

Lipscher ur, a légi impresszárió kifcamította a karját. Akik közel álltak a baleset pillanatában, azok azt rebesgetik, hogy Ladis Lewkovicz, már félig röptében visszaszólt a gépről, még pedig kifogástalan franciasággal, hogy:

— Ugy kell neki!...

Vajjon miért kell szegény Lipschernek „ugy“, ha karját kifcamítja?

... Azért, mert Lipschernek oly értelmű kötése volt az aviatikussal, hogyha a gép baleset következtében nem tud felszállani, akkor Lewkovicz kártérítéssel tartozik neki.

És mit csinál olyankor egy impresszárió, ha még olyan légi is, ha látja, hogy a láthatáron a deficit fenyeget. Mit csinál? Hát balesetet csinál! Lipscher is azt akart csinálni, de semmi esetre azt, hogy az ő karja kifcamodjék ki. Ő olyat akart, hogy boruljon fel a 19-es szisztémájú Bleriot-monoplán és Lewkovicz fizessen. Fizesse azt a bizonyos kártérítést. A monoplán azonban nem akart felborulni, mert ő olyan, hogy csak a levegő erőszakának enged s így megindult, magával rántotta a balesetgyáros impresszáriót, aki műsoron kívül, a karját kifcamította ki. Ezért nem repked többet Kassán Ladis Lewkovicz!...

HIREK.

Szöknek a legények. Most folynak vármegyészerte a sorozások és Homonnán 583 hadköteles közül csak 168 állott elő. És ennek a ténynek a súlyát az a hivatalos megállapítás adja, hogy a távolmaradt 415 hadköteles legény Amerikába vándorolt ki. Nem kívánczolt a gyöngyölet után, kergette a gond, az étellel való kemény viaskodás és az a négyasztizenöt egészséges magyar fiu hajóra szállt és yankee-vé vedlett. Benne van ebben a néhány számban minden nyomoruságunk, benne van az a már nem is lassu sorvadás, mely ott rágódik a nemzet életerőin. — Egyre mélyebben ritkít a sorainkban Amerika, egyre mélyebben és mélyebben hasít a nemzet elevebbé a dollárok és a szédítő sikerek hazája; s napról-napra sötétebb, keservesebb távolokba vész a tekintet, amint a magyar holnap után kutat. S hiába nőnek a számok, hasztalan lesz egyre döbbenetesebb a statisztika, nincs sehol az orvoság, mely a nemzet lassan való elvérzését megakaszthatná.

— **A király — a sárospataki gazdakörnek.** A sárospataki gazdakör aug. 14-én tartott gyűléséből kifolyólag távirati uton fejezte ki hódolatát a király születésnapja alkalmából. — Ó felsége ezért a miniszterelnök útján köszönetét fejezte ki a gazdakörnek.

— **Vizsgálóbírói kinevezés.** Feren-czy S. törvényszéki bíró a sátoraljai újhelyi törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesé neveztetett ki.

— **Uj cukorgyár.** Ujabbán erős lendületet vett a vállalkozói kedv. Különösen a cukoripart kezdik az ujabbán való elhatározások és sürű sorban kapjuk a híreket, melyek egy-egy cukorgyár felállításának tervéről adnak számot. Az ungmegyei lapokban olvassuk, hogy Vaján és Deregnő között egy új cukorgyár felállítása van tervbe véve. A gyáratgróf Sztáray Sándor és gróf Lónyay Gábor nagybirtokosok tervezik az esetre, ha a bányái vasut kiépül. A gyár prosperitására az alapítóknak elegendő répatermőföld áll rendelkezésükre. — Ugyancsak e helyen említjük meg, hogy a szerencsi cukorgyár helyiségeit jelentékenyen meg bővítette és a répatermésnek a megye felsőbb vidékéről fennakadás nélkül való szállítása céljából, az állami vasut vonalán külön tehervonat-járást biztosított magának. Valószínűleg ezzel a körülménnyel áll kapcsolatban az a hír is, hogy a szerencsi cukorgyár Sátoraljai-új helyben fióktelepet létesít.

— **A József kir. Herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlése.** Az Augustya főhercegnő védnöksége alatt álló József kir. Herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlését Kassán, okt. 28-án tartja meg. A közgyűlésre az egyesület tagjai és azok, akik okt. 10-ig tagokul belépnek, a Kassára való utazásra féláru vasuti jegykedvezményben részesülnek. Felkérem a helyi bizottság t. tagjait, sziveskedjenek velem okt. 5-ik tudatni, hogy közgyűlésünkön részt vesznek-e, hogy Budapesten az egyesület központi irodájában a vasuti jegy váltására szolgáló igazolványról idejében gondoskodhassanak. **Meczner Gyuláné, a József kir. Herceg Szanatorium Egyes. sátoraljai-új helyi bizottságának elnöke.**

— **A Nimródok szezója.** A szarvasbögés idénye beköszöntött s Zemplénvármegye rengetegeiben is megkezdődtek a szarvas vadászatok. Ágyidőcön: br. Baich Milán és fia, Mihály; Helmeckén: br. Burgk Miksa; Kiskemencén: Schmidl Gyula; Nagykemencén: gr. Gudenus és fia; Kis-topolyán: Held Ottó és Diekert Emil vadásznak szép eredményel. Ágyidőcön két darab tizenhatos, Várje-

szenőn egy tizennégyes bikát löttek s a többi pagonyokban is szép eredménnyel folyik a vadászat. A szarvasvadászatok után a vaddisznó vadászatok következnek sorra, melyek szintén igen érdekesnek ígérkeznek, ha kedvezni fog az időjárás. Jól értesült forrásból ered a hír, hogy ez évadban mintegy 20—25 darab szarvasbika s körülbelül ugyanannyi elejtett vaddisznó husa a községekben ingyen kerül majd kiosztásra.

— **A sárospataki ref. főiskola államsegélye.** A tiszáninneni ref. egyházkerület a legközelebbi multban kimondotta, hogy a sárospataki főiskola részére az állami segélyt igénybe veszi. Az állami segély összegének megállapítására javaslatlétel céljából Géressy Kálmán, tankerületi főigazgató, Dókus Ernő, tiszáninneni egyházkerületi főgondnok és Fejes István, a főiskola egyházi algondnoka a mult héten Sárospatakon tartózkodtak. Hogy a segélyösszeg mekkora lesz, azt majd végeredményében természetesen a kormány fogja megállapítani. Sárospatakon erősen tartja magát a reménység, hogy a sárospataki főiskola állami segélye a szükségleteket mindenben fedezni fogja.

— **Magajáró gőzeke a Bodrogközön.** Gróf Széchenyi Ernő ur bélatanyai uradalmában a szenzációt kellett Mac Soren-féle magajáró gőzeke látható munkaközben, mely a mező-hegyesi nemzetközi ekeversenyen első díjjal (állami nagy aranyéremmel) lett kitüntetve. Omega megbízásából bátorodom arra a t. gazdaközönség figyelmét felhívni és tudatni, hogy elegendő számú jelentkezések esetén az érdekes és kitűnő találmány megtekintése céljából folyó évi október hó 1-én a helyszínre kirándulást rendezek. — Indulás az 1 óra 08 p. induló gyorsvonattal Szomotorig, visszatázás este, érkezés 7 óra 40 perckor Sátoraljai-új helybe. Érdeklődők felkértenek, hogy részvételi szándékukat legkésőbb f. hó 29-én a vármegyei közgyűlés alkalmával nekem, vagy hivatalomnak bejelenteni sziveskedjenek, hogy a szükséges fogatokról idejekorán gondoskodhassam. — **Berzeviczy Béla, gazd. e. titkár.**

— **Tűz.** Ma reggel fél 9 óra tájban a Lyócsa-féle malom mögött ismeretlen módon tüzet fogott Glück fakereskedőnek egy boglya gabonája. A kivonult tűzoltók lokalizálták a tüzet.

— **Vérrel építkeznek.** Nagymihályon a kereskedelmi és hitelbank hatalmas, nagyszabású bérpalotát építet s az építkezésnél pénteken délben sajnálatos baleset történt. Az épület deák-téri közép részén a főpárkány alatt dolgoztak a kőművesek, midőn felettük a 2 napi erős esőtől átázott oromfal leomlott s a leomlás folytán 2 munkás súlyosan, négy pedig jelentéktelenül megsérült. — Az oromfal ugyanis még nem volt hátsó fiókteleppel ellátva és lefedve, úgy, hogy a nagy tetőn hirtelen támadt nagy víz alámosta. A szombaton megtartott szakértői szemle konstataálta ezt s tényt és konstataálta azt is, hogy aa ugyanilyen, sőt magasabb ormok és párkányok a fő-utcai részen teljes épségükben állanak, habár a lefedési munkák még ott sem nyertek teljes befejezést. Az oromfalak mindenütt 32 cm. vastag, az alattuk egy síkban fekvő és az ormokat hordó főfalak 48 centiméteresek; a főpárkány, mely csak 50 centiméterre áll ki, 60 cm-es párkánytéglaakkal falaztatott ki. A vizsgálat megindult s annak kiderítését kívánja, hogy nem játszott-e közre a szerencsétlenség előidézésében a vétkes gondatlanság és a katasztrófáért kit terhel a felelősség? A két súlyosan sérült munkás egyike: Ciszár Antal vasárnap belehalt a sérüléseibe, a másiknak, Kovalcsik Pálnak állapotában örvendetes javulás állott be.

— **Védekezés a járvány ellen.** Schmidt Lajos rendőrkapitány legujabbán két üdvös intézkedést fog életbe léptetni. A városi főorvos elő-

terjesztése folytán elrendeli, hogy a péksütemények ezental elárusító helyeken, vendéglőkben, éttermekben darabonként külön papirzacskóban hozassanak forgalomba. — Azonkívül ugyancsak a főorvos előterjesztésére a közhelyiségeknél újabb köztisztasági és közegészségi intézkedéseket rendelt el, melyek a következők: 1. A vidéki szekerek megálló és etető helyeül szolgáló udvarok, vagyis annak részei, ahol állati hulladék, vagy vizelet maradt, naponta 20%-os frissen készített mészoldattal (2 kiló mész 20 liter vízre) fertőtlenítenődök. 2. A vizező helyek és árnyékszékek ugyanilyen oldattal naponként szintén fertőtlenítenődök. 3. Az udvar a szeméttől és trágyától és minden hulladéktól minden nap összeseprendő és kihordandó. Azok, akik ezen rendelkezésnek mindenben és pontosan eleget nem tesznek, a fent hivatkozott törvény 7. §-a alapján 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettni s ezen felül attól, hogy udvaruk vidéki szekerek megálló és etető helyeül szolgáljon, rendőri uton eltiltatnak.

— **Petroleumforrás Mezőlaborcon.** Mezőlaborc vidékén új petroleumforrást fedeztek fel, amelynek vegyelmzése most folyik. Ha a vegyelmzés kedvező kimutatást eredményez, úgy egy nagyobb konzorcium fogja az ügyet kezébe venni. A konzorcium főleg helyi tőkepezésekből áll, de lehetséges, hogy egy nagyobb fővárosi pénzintézetnek ajánlják fel finanszírozás végett a vállalkozást. Mindenesetre örvendetes körülmény, hogy a vállalkozói kedv Zemplénvármegye területén is talál újabb és újabb alapot arra, hogy fokozott lendületet vehessen a gazdasági megerősödés munkája.

— **Ujjonok bevonulása.** A folyó évi október hó 4-ére és 5-ére eső izraelita ujévre való tekintettel a cs. és kir. közös hadügyminiszter 3171. Abt. 2—St. sz. rendeletével akként intézkedett, hogy a közös hadsereg ujjoncai az idén október hó 7-én tartoznak bevonulni. Ezzel párhuzamosan a m. kir. honvédelmi miniszter 77811—3. sz. rendeletével a honvédujjonok bevonulását október hó 6-ára rendelte el. A rendeletek kibocsátásáról a m. kir. honvédelmi miniszterium 84720. sz. leiratával hivatalosan értesítette az izraeliták országos irodájának elnökségét, amely azt 29968. sz. leiratával szintén hivatalosan közölte az izraelita községkerületekkel.

— **Kérelem.** Panasz merült fel, hogy a „Zemplén Naptára“ című társaság egyes hivatalok vagy vállalatok hányzanak. Minthogy pedig 1911. évre szóló naptárunk szedéséhez már a napokban hozzákezdünk és mivel naptárunk adatainak teljes hitelessége közérdeket szolgál, ez uton is felkérjük azokat a hivatalokat, egyleteket, testületeket, köz- és társas intézeteket, ipartelepeket és vállalatokat, amelyek eddig naptárunkban közölve nem voltak, hogy a szükséges adatokat szerkesztőségünk címére mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert csakis így lehetünk abban a helyzetben, hogy a hiteles adatok közlésével, mint eddig, úgy ezután is egy nélkülözhetlen s minden irányban utba igazító kézikönyvet bocsássunk a közönség rendelkezésére.

— **Szarvasmarha díjazások Zemplénvármegyében.** A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület a m. kir. földművelésügyi miniszterium anyagi támogatásával évenként rendezni szokott szarvasmarha díjazásokat ez idén a következő sorrendben fogja megtartani: október hó 2-án Sárospatakon, 10-én Tiszaluccon és 13-án Sátoraljai-új helyben mindenkor délelőtt 10 órától kezdődőleg a vásártérre. — Díjazva kizárólag kigazdák tulajdonát képező 3 éves, 2 éves és 1 éves üszök lesznek, míg a közép- és nagybirtokosok csoportos kiállításai az egyesület által adományozandó oklevelekkel tüntettnek ki. — A díjak

nagysága a fenti csoportonként 60, 50, 40, 30, 20 és 10 korona szokott lenni, a helyszínén megalakulandó bíráló-bizottság azonban a felhajtás mérvéhez képest a díjakat flegjobb belátása szerint megváltoztathatja. A három díjazáson összesen 1500 korona állami díj fog kiosztatni.

— **Apró krónika.** **Belefult a Bodrogba.** Csepely József sárospataki gyárimunkás Apró Gyuri nevű fia — míg a szülei távol voltak — leszökött a kert alá az ujbodrogra horgászni. Mikorára édes anyja haza jött a malomkögyárból, a hova férjének ebédet vitt, a kis Gyurka már ott feküdt üveges szemekkel, felpuffadt testével holtan. Valamibe beakadt horogját kiakartta szabadítani, azonban a sebes víz elsodorta s az ujbodrog falmeredek partján nem tudván kapaszkodni, beesett a vízbe. Már halott volt, mikor Fodor József Károly nevű tanuló fia utánna ugorva partra emelte. — **Összeuzta a balcezt.** Feczus Mihály sárospataki napszámos. Vangel Gyula birtokos tanyáján a cséplőgépre adogatta a buzakévéket. Egy óvatlan pillanatban a gép elkapta a kezét és a szó szoros értelmében összeuzta. Orvosi segélyben dr. Molnár Hugó városi orvos részesítette. Rá jár a rud a szerencsétlen emberre. Nyáron a felesége belesiklott a kutba, bele is halt. A 10 hónapos kis fiát a sárospataki gyermekmenhely vette gondozás alá.

Az őszi idényre a legujabb kosztümök, bluzok, aljak, reform-ruhák és leány-ruhák **Szegő Sándor** sátoraljai-új helyi divat-áruházába megérkeztek. Női és gyermek felöltők legnagyobb választékban. — **Meglepő olcsó árak.**

NYILT TÉR.)*

BORHEGYI

LITHIUMOS BORVIZ

kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványviz.

Főraktár Sátoraljai-új helyben:

Vilkovszky és Tóth
czégnél.

POLENAI

savanyuviz-forrás

Polena (Bereg megye.)

Dr. Bodor Fülöp szolyvai járási tisztí orvos, dr. Sponyol Béla nyug. honvédtörzsorvos, dr. Lendvai Vilmos, dr. Reisman Arnold, dr. Rózsa orvosok által vegyelemzett.

A **Polenai** dús szénsavval telített természetes ásványviz nemcsak kellemes üdítő ital, mely bármely hasonló vagy külföldi ásványvizzel egyenrangú, hanem szerencsés vegyi alkatrésznél fogva javallt teszik a légző szervek hurutos bántalmainál, tüdőbajban szenvedőknél, a rendellenes emésztés következményeinél, valamint a gyomor és belek idült hurutjainál; csusz, köszvény, vérszegénység és sápkór okozta általános gyengeségeknél is.

Egy fél literes üveg ára 14 fillér.

Egy láda 60 fél literes üveggel 7 kor. 80 fillér.

Az üres ládák 60 üres üveggel 2 kor. 40 fillért visszavétnek.

Főraktár: Sátoraljai-új hely és vidéke részére:

GLÜCK SAMU kereskedésében
Sátoraljai-új hely, Rákóczi-utca 12.

*) E rovat alatt közöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**

Főmunkatárs: **Majtényi Géza.**

Helyettes szerkesztő: **Roboz Hugó.**

Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

2320/1910. tk. sz.

Árverési hirdményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gálszécsi takarékos és hitelpénztár végrehajtónak, Bumbera András és társai végrehajtást szenvedő elleni 160 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén lévő, Gálszécs község határában fekvő, a gálszécsi 443 a. számú tjkvben A. I. 1-5. sor 758/a. 773/b. 835/b. 897/b. hr. szám alatt felvett ingatlanokból, valamint az ezen ingatlanokhoz tartozó (949-990) hr. szám ingatlanokból a B. 12. alatt Bumbera András $\frac{1}{4}$ részben, B. 14. alatt pedig kisk. Bumbera Annát $\frac{1}{4}$ részben megillető jutalékra, a C. 26. alatt özv. Bumbera Andrásné szül. Arendás Mária javára bekebelezett özevyi haszonélvezeti jogának a fentartásával 918 kornában ezennel megállapított kikiáltási árban ;

a gálszécsi 802. számú tjkvben A. I. 1 sor 395/3-1. hr. sz. al. felvett ingatlanból a B. 8. a. Bumbera András $\frac{1}{4}$ részben, B. 10. a. alatt kisk. Bumbera Annát $\frac{1}{4}$ részben megillető jutalékokra, a C. 17. a. özv. Bumbera Andrásné szül. Arendás Mária javára bekebelezett özevyi haszonélvezeti jogának a fentartásával az árverést 304 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi november hó 4-ik napjának d. e. 11 órájkor a gálszécsi kir. bíróság mint tki hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felénel alacsonyabb áron az árverésen eladottai nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 91 K. 18 fillért és 30 K. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a b'nappénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1910. szeptember 2-ik napján.

Keserűviz vásárlásnál kérjen határozottan

KIRÁLY

keserűvizet. Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza.

A legjobb és legolcsóbb.

Kapható az összes helybeli fűszerkeres.

A „Király” keserűviz-forrásvállalata : **Erzsébet királyné sósfürdő Budapest-Kelenföld.**

Eladó alma.

Jónatán, Ananász renet, Kanadai renet, Arany parmen és több nemes faj, kitűnő minőségű kézzel szedett almák olcsó árban kaphatók.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

EPERJESI KÁLYHÁK, GRANIT és MÁRVÁNY SIREMLÉKEK

bizományi raktára : **BEHYNA TESTVÉREK**
vas, fűszer és bizományi üzlet
Sátoraljaujhely.

Jobban tisztít minden más tisztítószernél.

Tisztíts csak Globus

Globus
Fém tisztítókivonatal
legjobb Fém tisztító a világon

St. Louisi világtkiállítás 1904. „Grand Prix“.

Szőlőoltványok

szőlővesszők s finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Képes árjegyzéket tanúságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár, pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél.
Készlet: 3 millió.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József
cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból
nagy választéku

állandó bizományi raktár van
Sátoraljaujhely, Deák-uteza 3. szám alatt.

Igen kedvező részletfizetési módozatok.
Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Eladó alma.

A sárospataki hercegi uradalomnak halászhomoki gazdaságában egy almás kert egész termése (Arany-Parmin faj) eladó.

Az ajánlatok az uradalom közp. irodájába Sárospatakra beadandók.

CLIMAX
nyersolaj-motorok és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincsen robbanási veszély!
se pénzügyi ellenőrzés.
Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA
Budapest Wien Hamburg
MOTORYÁR
Wien. XIX/6. Heiligenstädterstrasse 83.
Magyarországi mintaraktár és iroda:
Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Tőzdepalota.)

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölesönözhet a szobapadlónak

állandó, szép és előkelő szint, amíg a valódi Eisenstädter-féle

LINOLEUM

padló-fénymáz

Bejegyzett védjegy. nem használja.

A „Linoleum” három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző szint ad.

A „Linoleum” teljesen szagtalan.

A „Linoleum” fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is. Kérjen mindenütt csak valódi Eisenstädter-féle

Páncélos lovak „Linoleum” padlófénymáz és ügyeljen a „Páncélos lovak” védjegyre, amely minden dobozon látható.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipari Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levéli bel megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipari Részvénytársaság.
Sürgőhyczim : Mészársaság Saujhely.
Telefon szám : 32.